

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ20597 ลว ก.ล.ด
วันที่ : ๘9912/59 ลมก ✓
วันที่ : 24 มี.ย. 59 เวลา : 13:31

ที่ กต ๐๘๐๔/ ๓๗๔

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

กอก. วันที่ ๒๓
รับที่ ๒๔ ส.ป. 2559
เวลา 14.20 น.

เรื่อง การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/๔๙๖๙ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/๒๗๗๐๘ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ประวัติย่อของนายธนะ ดวงรัตน์
๓. ร่างประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำ
อนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำ
อนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่
เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้
รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

อนุสัญญาเพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศโดยสันติวิธี พ.ศ. ๒๔๕๐

(Convention for the Pacific Settlement of International Disputes, ๑๙๐๗) ซึ่งไทยเข้าเป็นภาคี
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ (ค.ศ. ๑๙๑๐) กำหนดว่าประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สามารถเลือกบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิและมี
ความสามารถในด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับนับถือ เป็นผู้มีคุณธรรมอันสูงสุด และพร้อมที่จะรับ
ปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ได้ไม่เกินประเทศละ
๔ คน โดยมีวาระคราวละ ๖ ปี และสามารถต่ออายุได้เมื่อครบวาระแล้ว หากสมาชิกคนใดคนหนึ่งลาออก
หรือถึงแก่กรรม ก็ให้บรรจุมหาชิกเข้ารับตำแหน่งที่ว่างแทนตามวิธีเช่นเดียวกันกับการแต่งตั้ง โดยให้ถือว่า
เป็นการแต่งตั้งสมาชิกขึ้นใหม่ ซึ่งมีวาระดำรงตำแหน่ง ๖ ปี ทั้งนี้ สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ
อาจได้รับเลือกให้วินิจฉัยข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศภาคีอนุสัญญาฯ นอกจากนี้ สมาชิกฝ่ายไทยใน

ศาลประจําอนุญาโตตุลาการฯ ยังประกอบเป็นหมู่ประจําชาติไทย (National Group) ซึ่งสามารถเสนอนาม นักนิติศาสตร์ที่เหมาะสมเข้ารับเลือกตั้งเป็นผู้พิพากษาศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice – ICJ)

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

(๑) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบและให้นำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายอรุณ ภาณุพงศ์ และนายสุจินดา ยงสุนทร เป็นสมาชิกในศาลประจําอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก สืบต่อไปอีกวาระหนึ่ง มีวาระดำรงตำแหน่ง ๖ ปี และต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายอรุณฯ เป็นสมาชิกในศาลประจําอนุญาโตตุลาการฯ สืบต่อไปอีกวาระหนึ่ง โดยมีกำหนด ๖ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ดังความละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑

(๒) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ อนุมัติและให้นำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายเฉลิมพล เอกอรุ เป็นสมาชิกในศาลประจําอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก เพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างลง และต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายเฉลิมพลฯ เป็นสมาชิกในศาลประจําอนุญาโตตุลาการฯ โดยมีวาระ ๖ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ดังความละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ในทางปฏิบัติของไทยที่ผ่านมา กระทรวงการต่างประเทศจะเสนอนามนักนิติศาสตร์อาวุโสที่มีความสามารถสูงด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับทั่วไป เพื่อดำรงตำแหน่งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจําอนุญาโตตุลาการฯ และเมื่อครบวาระ ๖ ปี ตามที่อนุสัญญาฯ บัญญัติไว้ ก็จะทาบทามบุคคลท่านเดิมให้ดำรงตำแหน่งต่อไป นอกจากนี้ หากสมาชิกคนใดคนหนึ่งลาออกหรือถึงแก่กรรม ก็ให้บรรจุสมาชิกเข้ารับตำแหน่งที่ว่างแทนตามวิธีเช่นเดียวกันกับการแต่งตั้ง โดยให้ถือว่าเป็นการแต่งตั้งสมาชิกขึ้นใหม่ ซึ่งมีวาระดำรงตำแหน่ง ๖ ปี ทั้งนี้ สำหรับสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจําอนุญาโตตุลาการฯ อีก ๒ คน ซึ่งยังไม่ครบวาระการดำรงตำแหน่ง ได้แก่

(๑) นายสรเสรีญ ไกรจิตติ จะครบวาระในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

(๒) นายประจิตต์ โรจนพฤกษ์ จะครบวาระในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจําอนุญาโตตุลาการฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวไม่เข้าข่ายมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เนื่องจากไม่ใช่ว่าการจัดทำหนังสือสัญญา ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจําอนุญาโตตุลาการฯ เป็นการรักษามลประโยชน์ของไทยในการเลือกใช้อิทธิพลระหว่างประเทศ ประกอบกับการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและธรรมเนียมปฏิบัติอันเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติกันในทางระหว่างประเทศ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

(๑) สมาชิกภาพของนายอรุณ ภาณุพงศ์ ในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ได้สิ้นสุดลงแล้ว เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๙ และ

(๒) นายเฉลิมพล เอกอรุณ สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ได้ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ส่งผลให้ตำแหน่งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ วางลง ๑ ตำแหน่ง ดังนั้น จึงควรเร่งดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ให้ครบเต็มจำนวนตามที่อนุสัญญาฯ บัญญัติไว้

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ โดยที่นายอรุณฯ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะดำรงตำแหน่งอิกวาระหนึ่ง จึงสมควรได้รับเสนอนามเป็นสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ดังกล่าวสืบต่อไป

๔.๒ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า นายธนะ ดวงรัตน์ ซึ่งเคยดำรงตำแหน่ง เอกอัครราชทูต ณ กรุงเฮก เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส และเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ และอดีตอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีความสามารถในด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับนับถือ เป็นผู้มีความเหมาะสม สมควรได้รับเสนอนามเพื่อแต่งตั้งเป็นสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ ได้แนบประวัติย่อของนายธนะฯ เพื่อประกอบการพิจารณา ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๓ ขั้นตอนการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยฯ กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้เสนอชื่อ ผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งสมาชิกฝ่ายไทยฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและนำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว กระทรวงการต่างประเทศจะแจ้งการแต่งตั้งสมาชิกดังกล่าวต่อศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ต่อไป

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

-

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและมีมติให้นำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้

(๑) นายอรุณ ภาณุพงศ์ เป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก

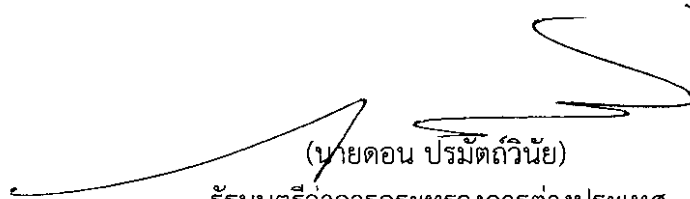
สืบต่อไปอีกวาระหนึ่ง และ

(๒) นายธนะ ดวงรัตน์ เป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเทพมหานคร นับตั้งแต่วันที่ที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ทั้งนี้ ได้แนบร่างประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเทพมหานคร ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กองพัฒนางานกฎหมายระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๖๓ (จิรวรา)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๔๑